

VI.

Biskop C. Worms Betænkning om Opførelse af en Passionskoncert.

Meddelt af Holger Fr. Rørdam.

Denne Betænkning, der er stilet til den bekendte Frederik Rostgaard, som fra 1721 var kgl. Oversekretær, meddeles efter Originalen i Gehejmearkivet.

Høi Ædle og Velbaarne Hr. Ober-Secretaire.

Jeg tilbagesender hermed det mig tilstillede tyske Vers kaldet: »Der für die Sünde der Welt gemarterte und sterbende Jesus,« hvilket, som jeg af min Hr. Ober-Secretaire fornemmer, Operatisterne skal tænke i denne Faste at udsiunge paa det Kongl. Slot. Jeg beder derfor hermed tjenstligen, at min Hr. Ober-Secretaire vilde ei alleene self efftertenke, men endog forestille det Kongl. Høie Conseill følgende, om maaskee bemeldte Operatisters forehafvende derved kunde hindres.

Verset er indrettet som et andet Skuespil. Jeg holder ingenlunde Skuespil for syndige, naar de, som vedbør, ere indrættede, samt paa tilbørlig maade og tid forestilles. Dog hafver jeg, samt beholder til min død, de tanker, at Vor Velsignede Frelseris hellige og uskyldige lidelser icke vel enten kand eller bør paa noget Theatro fremsættis. Her skal, saa vidt jeg af dette vers begriber, visse Personer forestille dels Evangelisterne, dels andre, ja end og den

Herre Jesum self, da han leed saa vel paa kaarset som i Urtegaarden, hvor hand sveedte blod og udstod den samme Helvedes pine, som Vi alle til ævig tid skulde været under, dersom hand ei med sit fuldkomne offer hafde fyldestgiort for os. Men jeg begriber icke, hvorledis noget Menniske tør understaae sig at repræsentere sin Frelseris Person i slig døds angst, eller hvorledis nogen, uden særdelis skrek og fortrydelse, kand være overværende at see og høre det. Hvad vil det ei være synderligt at see nu een Acteur anstille sig, som hand skal udsiunge Christi smertefulde pine, nu een anden grædende, naar hand synis i Petri Person at begræde Petri fald. De kand gjøre sligt og dog meene intet deraf, men skal Mand i saa alvorlig een sag, som Christi død og pine, der er alle troendes Saligheds aarsag, tilstæde dem at skiemte, eller skal Mand høre sligt for at forlyste sig med de Siungendes stemme? Jeg vil intet melde derom, at i dette vers tilleggis Eendeel af de Hellige Guds Mennsker, særdelis Apostelen Petro, visse ord, hvilke aldrig af dem ere talde eller kunde talis, som i den Aria, der begynder: »Gifft und Gluth, Strahl und Fluth,« samt paa flere stæder.

Jeg haaber derfor, at, saafremt sligt Hans Kongl. Majst allerunderdanigst vorder forestillet, da blifver det ingenlunde Operatisterne tilladt enten i denne Faste eller nogensinde herefter at udsiunge dette og deslige vers. Hans Kongl. Majst saavel som Hans Kongl. Maj^{sts} Høisalige Forfædre hafve Allernaadigst befalet, at, den stund Fasten varer, skal al Vocal og Instrumental Music, endog i Kirkerne, ophøre, jeg skulde derfor aller underdanigst formode, at Hans Kongl. Majst icke tillader Operatisterne, paa sit eget Kongelig Slot, med sang og spil at forestille Vor Frelseris Jesu blodige lidelser; thi skeer det, da vil mange eenfoldige Siele ufeilbarligen derved forarges, som og Papisterne, af hvilke eendeel boe i blant os, kand faae leilighed at glæde dem og tenke, at Vi tage effter Deris bekjendte daarligheder, hvilke De pleie at lade see paa Christi Fødsels, Døds og Opstandelsis Fester. Jeg ofverlader dette til Hr. Ober-Secretaires nærmere eftertanke samt krafttige forestilling, stedse, næst al velsignelses tilyskning, forblifvende

Kiøbenhafn

21 Februarij 1722.

Høiædle og Velbaarne Her Ober-Secretaires
pligtskyldigste og tjenstærbdigste tienere

C. W. Worm.